

Spordivõistlustega manipuleerimise tõkestamise reeglid Eesti Tõstesportdiliidus

I Üldist

- a. Eesti Tõstesportdiliit kinnitab spordivõistlustega manipuleerimisega spordi usaldusväärsele kaasnevat ohtu tunnistades oma pühendumust spordi usaldusväärsele kaitsmisele.
- b. Eesti Tõstesportdiliit tunnustab selle ohu keerukuse tõttu, et ei suuda selle ohu vastu üksi võidelda ja seega on äärmiselt tähtis ka koostöö riigiasutuste, Eesti Antidopingu ja Spordieetika Sihtasutuse (edaspidi EADSE), õiguskaitseasutuste ja spordikihlvedude vahendajatega.
- c. Eesti Tõstesportdiliit kinnitab, et on pühendunud spordi usaldusväärsele ja võistlustega manipuleerimise vastase võitluse toetamisele, pidades kinni olümpialiikumise võistlustega manipuleerimise tõkestamise [koodeksist](#) (vt [eesti keeles](#)), käesolevatest reeglitest ja nõudes sama ka oma liikmetelt.

II Rakendamine ja kohaldamisala

- a. Reeglid jõustuvad alates 01.01.2025.
- b. Iga osaleja vastutab isiklikult reeglitega tutvumise eest, muuhulgas endale selgeks tegemise eest, missugune tegevus on käsitletav reeglite rikkumisega, ning peab reeglite nõuetest kinni pidama. Osalejad peavad ka arvesse võtma, et reeglitega keelatud käitumine võib olla käsitletav kriminaalkuriteo ja/või teiste kohalduvate seaduste või eeskirjade rikkumisena. Osalejad peavad alati järgima kõiki kohalduvaid seadusi ja eeskirju.

1 – Mõisted

- 1.1 „**Kasu**“ on otsene või kaudne raha või samaväärse väärtuse saamine või pakkumine, muuhulgas näiteks altkäemaksude, tulu, kingituste või muude eeliste, sealhulgas kihlveo tulemusel saadud võitude ja/või võimalike võitude saamine või pakkumine. Eeltoodu ei hõlma ametlikku auhinnaraha, esinemistasusid ega sponsorlus- või muude lepingute alusel tehtavaid makseid.
- 1.2 „**Reeglid**“ on käesolevad reeglid.
- 1.3 „**Spordivõistlus**“ on mis tahes spordiüritus, turniir, matš või sündmus, mis korraldatakse vastavalt Eesti Tõstesportdiliidu või selle sidusorganisatsioonide (sh rahvusliku olümpiakomitee rahvuslikud spordialaliidud) reeglitele või asjakohastel juhtudel vastavalt mis tahes teise pädeva spordiorganisatsiooni reeglitele.
- 1.4 „**Siseteave**“ on informatsioon võistluse kohta, mis isikul on tulenevalt tema seisundist seoses spordiala või võistlusega, välja arvatud juba avaldatud või üldteada informatsioon, mis on avalikkuse huvitatud liikmetele kergesti kättesaadav või mis avalikustatakse asjaomast võistlust reguleerivate eeskirjade ja määruste kohaselt.
- 1.5 „**Osaleja**“ on mis tahes füüsiline või juriidiline isik, kes kuulub ühte järgmistest kategooriatest:

- a. „**sportlane**“ on spordivõistlustel osalev isik või isikute rühm;
- b. „**sportlase tugipersonal**“ treener, instruktor, mänedžer, esindaja, meeskonna töötajad, meeskonna ametisik, meditsiinitöötajad või parameedikud, kes töötavad spordivõistlustel osalevate või nendeks valmistuvate sportlastega või ravivad neid, ning kõik teised sportlastega töötavad isikud;
- c. „**ametiisik**“ on isik, kes on spordivõistlusi organiseerivate ja/või edendavate üksuste omanik, osanik, juht või töötaja, samuti kohtunik, žürii liige ja mis tahes teine akrediteeritud või kaasatud isik. See termin hõlmab ka Eesti Tõstesportdiliidu juhte ja personali ning asjaomastel juhtudel ka teisi pädevaid võistlustunnustavaid spordiorganisatsioonide või klubide juhte ja personali.

1.6 „Spordikihlvedu, kihlvedu või panuse tegemine“ on rahalise väärtusega auhinna saamiseks rahalise väärtusega panuse tegemine, kusjuures auhinna saamine sõltub asjaomase spordivõistluse tulevasest ja ebakindlast tulemusest.

1.7 „Spordiorganisatsioonid“ tähendavad eelkõige Rahvusvahelist Olümpiakomiteed, kõiki rahvusvahelisi spordialaliite, rahvuslikke olümpiakomiteesid ning nende vastavaid esindajaid kontinentaalsel, regionaalsel ja riiklikul tasandil ning Rahvusvahelise Olümpiakomitee tunnustatud organisatsioone.

2 – Rikkumised

Järgmist selles artiklis kirjeldatud käitumist käsitletakse käesolevate reeglite rikkumisena:

2.1 Panustamine

Panustamine seoses:

- a. võistlusega, milles osaleja otseselt osaleb;
- b. osaleja spordialaga;
- c. mistahes mitmel spordialal võistlemist hõlmava sündmusega, millel ta osaleb.

2.2 Spordivõistlustega manipuleerimine

Tahtlik kokkulepe, tegevus või tegevusetus, mille eesmärk on spordivõistluse tulemuse või käigu ebaaus muutmine, selleks et kõrvaldada täielikult või osaliselt eespool nimetatud spordivõistluse ettearvamatus või osa sellest, saamaks endale või teistele põhjendamatu eelis.

2.3 Korruptiivne käitumine

Seoses võistlusega manipuleerimisega kasu pakkumine, nõudmine, saamine, küsimine või vastu võtmine ja muu korruptiivne tegevus.

2.4 Siseteave

2.4.1. Siseteabe osaleja poolt või mõne teise isiku ja/või üksuse kaudu kihlveo sõlmimise, spordivõistlusega mis tahes kujul manipuleerimise või mis tahes muu korruptiivse tegevuse eesmärgil kasutamine.

2.4.2. Siseteabe, kasu eest või kasu saamata, mis tahes isikule ja/või üksusele avaldamine, kui osaleja teab või peaks teadma, et sellise avaldamisega võib kaasneda teabe kihlvedude sõlmimise, spordivõistlusega mis tahes kujul manipuleerimise või mis tahes muu korruptiivse tegevuse eesmärgil kasutamine.

2.4.3. Siseteabe avaldamise eest kasu andmine ja/või saamine sõltumata sellest, kas siseteavet ka tegelikult jagati.

2.5 Teatamata jätmine ja teavitamise kord

2.5.1. Osaleja poolsest reeglite rikkumisena käsitletavast lähenemisest või reeglite

rikkumisena käsitlevas tegevuses või intsidendis osalema kutsumisest esimesel võimalusel ja üksikasjalikult Eesti Tõstesportdiliitu või EADSE vihjeliinile või ametkonnale teatamata jätmise.

2.5.2. Osalejale teatavaks saanud intsidendist, asjaolust või küsimusest (või intsidendist, asjaolust või küsimusest, mis oleks pidanud osalejale teatavaks saama), sealhulgas teise osaleja poolsest reeglite rikkumisena käsitletavast lähenemisest või reeglite rikkumisena käsitlevas tegevuses või intsidendis osalema kutsumisest esimesel võimalusel ja üksikasjalikult Eesti Tõstesportdiliitu või EADSE vihjeliinile või ametkonnale teatamata jätmise.

2.5.3. Rikkumisest teavitamiseks on välja töötatud EADSE vihjeliin: <https://eadse.ee/vihjeliin/>.

2.6 Koostööst hoidumine

2.6.1. Eesti Tõstesportdiliidu poolt läbiviidava reeglite võimaliku rikkumisega seotud uurimise käigus koostööst hoidumine, muuhulgas täpselt, täielikult ja põhjendamatu viivitusega teabe ja/või dokumentide esitamata jätmise ja/või uurimise raames Eesti Tõstesportdiliidu taotlusel juurdepääsu või abi osutamata jätmise.

2.6.2. Eesti Tõstesportdiliidu poolt seoses reeglite võimaliku rikkumisega läbiviidava uurimise takistamine või aeglustamine, muuhulgas mis tahes dokumentide või muu uurimise jaoks potentsiaalselt olulise teabe varjamine, muutmine või hävitamine.

2.7 Artiklite 2.1-2.6 rakendamine

2.7.1. Rikkumise määratlemisel ei arvestata järgmiste asjaoludega:

- a. kas osaleja osaleb asjaomasel võistlusel või mitte;
- b. võistluse tulemus, millele panus tehti või millele kavatseti panus teha;
- c. kas reaalselt saadi kasu või võeti kasu vastu;
- d. kihlveo iseloom või tulemus;
- e. kas kõnealused teod või tegemata jätmised mõjutasid osaleja jõupingutusi või sooritust asjaomasel võistlusel (või kas sellist mõju võis eeldada);
- f. kas kõnealused teod või tegemata jätmised mõjutasid võistluse tulemust (või kas sellist mõju võis eeldada);
- g. kas manipuleerimine hõlmas Eesti Tõstesportdiliidu põhikirja või muude regulatsioonide rikkumist;
- h. kas Eesti Tõstesportdiliidu esindaja osales võistlusel.

2.7.2. Mis tahes osaleja poolset abi, õhutamist või katset, mis võib kaasa tuua reeglite rikkumise, käsitletakse rikkumise toime panemisena sõltumata sellest, kas vastava teoga kaasnes tegelikult rikkumine ja/või kas see rikkumine pandi toime tahtlikult või hooletusest.

3 – Distsiplinaarmenetlused

3.1. Uurimised

3.1.1. Osalejat, keda süüdistatakse reeglite rikkumises, tuleb teavitada väidetavast toime pandud rikkumisest, väidetava teo ja/või tegemata jätmise üksikasjadest ning võimalikest rakendatavatest sanktsioonidest.

3.1.2. Asjaomane osaleja peab alaliidu nõudmisel esitama igasuguse Eesti Tõstesportdiliidu hinnangul väidetava rikkumise uurimiseks vajaliku teabe, kaasa arvatud väidetava rikkumisega seotud dokumendid (nt kihlveokonto number ja andmed, telefonikõnede väljavõtte, pangakonto väljavõtte, internetiteenuste väljavõtte, arvutid, kõvakettad ja muud elektroonilised teabe säilitamise vahendid)

ja/või oma seisukoha, milles on välja toodud asjaomased faktid ning väidetava rikkumisega seotud asjaolud.

3.2 Puudutatud isiku õigused

Kõigis käesolevate reeglite rikkumistega seotud menetlustes tuleb tagada järgmised õigused:

- 3.2.1. õigus süüdistuste kohta teavet saada;
- 3.2.2. õigus õiglasele, õigeaegsele ja erapooletule ärakuulamisele isiklikult Eesti Tõstespordiliidu ette ilmumise ja/või kirjaliku kaitse esitamise teel;
- 3.2.3. õigus õigusnõustaja juuresviibimisele ning tema teenuste kasutamisele.

3.3 Tõendamiskohustus ja tõendamisele esitatavad nõuded

Eesti Tõstespordiliit on kohustatud rikkumise toime panemist tõestama. Kõigi nende reeglitega seotud küsimuste korral kasutatakse tõendamisele esitatava nõudena tõenäosuse kaalumist. See nõue tähendab, et tõendite kaalumise alusel on reeglite rikkumine tõenäolisem kui see, et reegleid ei rikutud.

3.4 Konfidentsiaalsus

Eesti Tõstespordiliit peab terve menetluse käigus rangelt kinni pidama konfidentsiaalsuse põhimõttest. Teavet võib jagada ainult nendega, kellel on vaja seda teada. Ka kõik menetlusega seotud isikud peavad juhtumi üldsusele avalikustamiseni rangelt konfidentsiaalsuse põhimõttest kinni pidama.

3.5 Teavitaja anonüümsus

EADSE vihjeliin võimaldab rikkumisest või selle kavatsusest anonüümselt teavitada.

3.6 Edasikaebamine

Osalejale on õigus distsiplinaarotsus edasi kaevata või saab osaleja kasutada organisatsioonivälist vaidluste lahendamise mehhanismi, nt EOK vahekohus.

4 – Esialgsete meetmed

- 4.1 Eesti Tõstespordiliit võib juhul, kui spordiala maine on märkimisväärses ohus, rakendada esialgseid meetmeid, sealhulgas ajutist võistluskeeldu, pidades seejuures kinni käesolevate reeglite punktidest 3.1-3.4.
- 4.2 Esialgsete meetmete rakendamise korral arvestatakse nendega võimalike lõpuks kohaldatavate sanktsioonide määramisel.

5 – Sanktsioonid

- 5.1 Kui rikkumine on tuvastatud, kohaldab Eesti Tõstespordiliit osalejale lubatud sanktsioonide seast sobiva sanktsiooni, mis võib varieeruda hoiatusest eluaegse võistluskeeluni (sh ka rahalised sanktsioonid, tulemuste diskvalifitseerimine, teenitud medalite või auhindade äravõtmine, koolitamine, kulude hüvitamine jms).
- 5.2 Eesti Tõstespordiliit arvestab sobivate sanktsioonide kohaldamisel kõigi raskendavate ja leevendavate asjaoludega ning toob kirjalikus otsuses üksikasjalikult välja nende asjaolude mõju lõplikule sanktsioonile.
- 5.3 Reeglite alusel kohaldatava sanktsiooni ulatust võidakse vähendada, kui osaleja on uurimisel olulist abi osutanud, mille tulemusena avastati teise osaleja rikkumine või tõestati sellist rikkumist.

5.4 Kui osaleja eksib talle vastavalt reeglitele määratud võistlusel osalemise keelu vastu, diskvalifitseeritakse see osaleja kohe vastavalt võistluselt ning talle reeglite alusel esialgu määratud võistluskeelu kehtivuse perioodi hakatakse uuesti arvestama vastava rikkumise kuupäevast.

5.5 Ennistamine:

Kui osaleja võistluskeelu periood on lõppenud, saab ta järgmistel tingimustel automaatselt taas loa tõstmise võistlustel osalemiseks:

- o ta on Eesti Tõstesportdiliidus nõutavas ulatuses läbinud talle alaliidu distsiplinaarorgani sanktsioonina määratud spordieetika koolituse;
- o ta on täielikult tasunud talle reeglite alusel määratud trahvi ja/või kõik kulud, mille Eesti Tõstesportdiliidu distsiplinaarorgan on temalt sisse nõudnud;
- o ta on andnud nõusoleku tema tulevaste tõstmisega seotud tegevuste mõistliku ja proportsionaalse jälgimisega, mida Eesti Tõstesportdiliit võib tema toime pandud rikkumise iseloomust ja ulatusest lähtuvalt mõistlikkuse seisukohast lähtudes vajalikuks pidada.

6 – Vastastikune tunnustamine

6.1 Eesti Tõstesportdiliit tunnustab mis tahes teise spordiorganisatsiooni vastavalt käesolevatele reeglitele tehtud otsuseid ja peab neist kinni, arvestades seejuures edasikaebamise õigusega.

6.2 Eesti Tõstesportdiliit tunnustab mis tahes teise pädeva spordiasutuse või kohtu, mis ei ole vastavalt punktis 1.7 toodud mõistele spordiorganisatsioon, otsust (otsuseid) ja peab neist kinni.

7 – Rakendamine

7.1 Eesti Tõstesportdiliit kui olümpialiikumise subjekt on kohustatud vastavalt olümpiaharta reegli 1.4 kohaselt järgima ROK-i spordivõistlustega manipuleerimise ennetamise koodeksit.

7.2 Eesti Tõstesportdiliit kohustub ülaltoodud reegleid oma volialas rakendama, sealhulgas tagama vastava koolitustegevuse

EADSE e-koolitus kokkuleppemängude kohta:

<https://eadse.ee/koolitus/spordivoistlustega-manipuleerimine/>

Eesti Tõstesportdiliidu kontakt seoses sporditulemustega manipuleerimisega - juhatus@etl.ee